

Zasady dla rodziców:

- nie częstuj piwem, winem i wódką w żadnych okolicznościach;
- ustal z dziećmi jasne zasady dotyczące nie spożywania alkoholu oraz określ konsekwencje za ich złamanie;
- rozmawiaj z dziećmi o zagrożeniach wynikających z używania alkoholu (wypadki, utonięcia, konflikty z prawem, przypadkowe kontakty seksualne itd.), powiedz nie tylko o następstwach fizycznych ale również psychicznych;
- porozmawiaj z dzieckiem, jak ma sobie radzić z presją rówieśników namawiających do picia alkoholu, podsuń mu kilka sposobów na skuteczne odmawianie, np.: Nie muszę podkreślać się alkoholem;
- staraj się sprawdzić, z kim i w jakich okolicznościach przebywa twoje dziecko;
- nie ułatwaj dzieciom przebywania w miejscach promocji alkoholu (np. podczas imprez masowych, koncertów sponsorowanych przez browary);
- sprawdź czy kierowca autokaru, który wiezie twoje dzieci jest trzeźwy;
- zwracaj uwagę sprzedawcom, aby przestrzegali zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim;
- zwracaj uwagę innym osobom dorosłym, aby nie sprzedawały i nie kupowały alkoholu nieletnim;
- bądź dobrym przykładem. Nie pokazuj dziecku, że najlepsza zabawa dla Ciebie, musi być związana z piciem alkoholu;
- upewnij się, czy osoby opiekujące się twoimi dziećmi przestrzegają tych samych zasad.

Może się okazać, że poradzenie sobie z tą sytuacją, w której dziecko pije alkohol jest zbyt trudne i doznacie niepowodzenia. Należy wtedy bez skrupowania poszukać pomocy na zewnątrz rodziny. Mogą to być przyjaciele lub inni rodzice, którzy mają doświadczenie w radzeniu sobie w podobnych sytuacjach lub specjaliści – psycholodzy, pedagodzy.

Z myślą o udzielaniu takiej Pomocy została uruchomiona „Pomarańczowa Linia” 801 14 00 68 działająca od poniedziałku do piątku w godzinach 14-20.

Zasady dla młodzieży:

- alkohol oszukuje, daje tylko złudzenie dorosłości;
- alkohol kradnie wolność – pijąc, pozwalasz substancji chemicznej i biznesowi alkoholowemu sobą manipulować;
- alkohol psuje przyjaźń i niszczy miłość. Bliskość, którą stwarza, jest fałszywa i pozorna;
- alkohol otępia – nie ryzykuj utraty smaku życia;
- alkohol zmniejsza refleks i realistyczną ocenę sytuacji – jest częstą przyczyną wypadków drogowych, utonięć i innych dramatycznych zdarzeń;
- alkohol zmienia zachowanie człowieka i powoduje utratę kontroli np. sprawia, że ludzie robią coś czego nie zrobiliby na trzeźwo, lub zachowują się agresywnie;
- masz prawo odmawiać, kiedy Cię częstują alkoholem. Nie poddawaj się presji głupszych od siebie. Nie wstydź się, że jesteś od nich mądrzejszy.

Pamiętaj – nikt nie ma prawa oczekiwać od Ciebie, że będziesz pił/a alkohol, gdy nie masz na to ochoty. To Ty decydujesz!

Szukasz pomysłów na to jak odmawiać? Chcesz dowiedzieć się więcej o szkodliwym wpływie alkoholu na organizm młodego człowieka – zajrzyj na www.niebotak.pl

niebotak.pl

Zasady dla sprzedawców alkoholu:

- nie lekceważ i nie łam prawa;
- polskie prawo zakazuje sprzedaży napojów alkoholowych osobom poniżej 18 roku życia, a sankcją za łamanie tego zakazu jest utrata zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kara grzywny;
- młodzież pijąca piwo, wino czy wódkę jest narażona na konflikt z prawem, może dokonać lub paść ofiarą aktów przemocy i wypadków – ze śmiercią włącznie;
- sprzedając dziecku alkohol, jesteś współodpowiedzialny za skutki nietrzeźwości;
- wśród ofiar pijanych przestępców możesz znaleźć się Ty sam, Twoje dzieci, Twoi bliscy;
- nie usypiaj swojego sumienia – jesteś jednocześnie sprzedawcą/właścicielem sklepu i obywatelem i rodzicem.

W przypadku wątpliwości co do pełnoletniości nabywcy sprzedający lub podający napoje alkoholowe uprawniony jest do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy. Najlepiej użyć jasnego komunikatu, który zatrzyma młodego człowieka, nie raniąc go:

Nie mam pewności, czy ma Pan/i 18 lat, proszę o dokument ze zdjęciem.

Mam wątpliwości do Pani/Pana wieku, czy może Pan/i udowodnić prawo do zakupu alkoholu?

Przekaz sprzedawcy zwłaszcza kierowany do młodych ludzi powinien być jednoznaczny:

Nie, nie sprzedam, zgodnie z prawem sprzedaję tylko dorosłym.

Nie, nie sprzedam, przestrzegam prawa, a ono zakazuje sprzedawać alkohol niepełnoletnim.

Zasady dla świadków ryzykownych sytuacji:

Zainterweniuj gdy:

- jesteś świadkiem sprzedaży alkoholu nieletnim, lub gdy wiek kupującego budzi twoje wątpliwości a sprzedający nie poprosił o dokument potwierdzający pełnoletność;
- widzisz nietrzeźwego wychowawcę kolonijnego lub kierowcę autobusu;
- zauważysz, że wychowawca zezwala dzieciom na kupno i spożywanie alkoholu;
- widzisz nieletniego kupującego lub pijącego alkohol.

Możesz:

- podjąć osobistą interwencję;
- zwrócić uwagę sprzedawcy, że ma prawo prosić o pokazanie dokumentu potwierdzającego wiek kupującego;
- poinformować o tym fakcie straż gminną lub policję;
- zgłosić fakt do gminnej komisji ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych lub pełnomocnika zarządu gminy ds. Profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Nie bądź obojętnym świadkiem. Nie obawiaj się zwrócić uwagę na coś, co jest szkodliwe, nieetyczne i niezgodne z prawem.

Pamiętaj, że może kiedyś ktoś inny ochroni Twoje dziecko.

